

Gelbėjimo badanjančia
Lietuvai!
Dėkime aukas Tautos
Fondan!

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 8 D., 1918
Entered as Second Class Matter March 31, 1914, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 33

263 KAREIVIAI ŽUVĘ SU "TUSCANIA"

KIEK PIRMIAU BUVO PA-
SKELBTA TIK 101

Iš laivo įgulos žuvo 97 žmonės

ZUVUSIŲ KAREIVIŲ
SKAITLIUS MAŽEJA.

Dar negauta tikrų žinių
apie žuvusių skaitlių.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

WASHINGTON, vas. 7. — Valstybės departamen-
tui šiandien vėl vakare prane-
šta, kad nuo nuskenusio laivo "Tuscania" truksta
263 kareivių.

Sekanti telegrama iš ameri-
kų iškų konsuliatu Belfasto
paskelbta:

"Garlaivis 'Tuscania' su-
torpeduotas 6:00 vakare va-
sario 5 d., šiauriose nuo
Raphlin ir arčiau pakraš-
čio. Garlaiviu keliavo 2,163
oficeriai ir kareiviai. Jau
pilnai suskaityta 1,900 iš-
gelbėtų šitos kablegramos
siuntimo metu 7:00 vak.,
vasario 7 d.

"Amerikos Raudonojo
Kryžiaus atstovai buvo
Londonderry ir Larne. Iš-
gelbėtų skaitlius dar nepil-
nas."

Washington, vas. 7. — Pa-
skutiniai karės departa-
mentui pranešimai rodo 113
amerikoniškų kareivių pra-
žuvusių nuo sutorpeduoto
"Tuscania."

Pirm 5:00 šiandien vakare
karės sekretorius Baker
paskelbė sekantį oficialų
pranešimą:

"Sulyg gautų departa-
mente paskutinių žinių,
išgelbėtų nuo 'Tuscania'
kareivių skaitlius yra 2,043.
Be to laivo įgulos 144 žmo-
nės.

"Torpedavimo metu ant
'Tuscania' buvo 2,156 ame-
rikoniški kareiviai ir 241
žmogus įgulos.

"Tatai truksta 113 karei-
vių ir 97 žmonių įgulos ir
keliauninkų."

15-kos LAIVŲ NETEKO.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Londonas, vas. 8. — Ad-
miralitetas pranešė, kad
praėjusią savaitę nuo minų ar
torpedų žuvo 15 anglų pre-
kybos laivų.

Dabar iš viso Anglija nuo
pradžios laivų veikimo yra
nefekuši 1,253 prekybos lai-
vų.

MUSTAI SEKA VERDU-
NO FRONTE.

Prancuzai atliko pasekmū-
gą užpuolimą.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Paryžius, vas. 7. — Seka
dideli artilerijos mušiai Ais-
ne, Verduno frontuose ir
Alzase, šiandien pranešta
oficialiai.

Aisne fronte mušiai seka
Chavignon, Pagny ir Filain
apylinkėse. Gi dešiniąjam
upės Meuse krante eina mu-
šiai tarpe Samogoneux ir
kalvos 344. Taip pat smar-
kus artilerijos veikimas yra
Hartmanns - Weilerkopf
apylinkėse, Alzase.

Rytuose nuo Teton,
Champagne, prancuzai pa-
sekmingai atliko užpuolimą
prieš vokiečių apkalas.

Alzase vokiečiai mėgino
poroje vietų įsibriauti i
prancuzų linijas.

Vakar ryte prancuzų ar-
motomis numušta vienas
vokiečių lakstytuvas.

NUSKANDINTA LAIVAI
SU GALVIJAI.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Londonas, vas. 7. — Par-
lamente pranešta, kad nu-
skandinta keli anglų laivai
su galvijais, avimis ir kiau-
lėmis. Manoma, kad vokie-
čių nardančios laivės išna-
ujo pradėjo veikti Airių ju-
rėse ir Airijos pakraščiais.

RUSAI SOCIJALISTAI
STOVI UŽ KARĘ.

Galvoja apie suorganizavi-
mą socialistų armijos.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Petrogradas, vas. 8. —
Maskvos darbininkų ir ka-
reivių tarybos karės reika-
lų komisija (skyrius) susi-
rinkime nutarė atnėsti vo-
kiečių pastatytas rusams
taikos sąlygas. Pasakė, kad
tos sąlygos yra nepriimti-
nos.

Apie tai pranešta Petro-
gradan bolševikų vyriausy-
bei ir patarta kuoveikiau-
s organizuoti iš socialistų
laisvanorių naują armiją ir
atnaujinti karę prieš vokie-
čius.

SUAREŠTUOTA OFICIE-
RIS UŽ PASLAPČIŲ
IŠDAVIMĄ.

Už tai jis gali but prašalin-
tas iš kariuomenės.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Washington, vas. 8. — Ka-
rės teismas ir turbūt iš ka-
riuomenės prašalinimas lau-
kia jauną oficerį, pirmąjį
leitenantą, kurs suareštuot-
as už pasakymą paslapčių
savo giminėms apie laivo
vardą, kurio turėjo iške-
liauti į Europą ir apie iške-
liavimo laiką. Pradėta tar-
dymai, ar jo viršininkai ji
buvo perspėję apie panašų
paslapčių užlaikymą.

Karės departamentas ne-
pasako to oficerio vardo.
Tai daroma militariniais at-
žvilgiais, kad visos informa-
cijos nepatektų viešumon
apie transportų judėjimą.
Tik paskelbta sekantis liu-
dijimas:

"Kaipo pasekmė tos in-
formacijos uždraudimo jau-
no oficerio, pirmojo leite-
nanto, žvilgsniu, jam buvo
pasiųsta i uždraudžiamąjį
uostą telegrama. Telegra-
ma nebuvo cifruota ir todėl
priešininkui labai prieina-
ma ir pavojinga laivui su jo
keliauninkais."

KINIJA AIŠKINASI UŽ
HARBINO UŽĖMIMĄ.

Harbinas visuomet buvęs
kinų miestas.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Petrogradas, vas. 7. — Bol-
ševikų vyriausybė buvo už-
protestavus, kodėl Kinija
užėmė rusų miestą Harbiną
ir savo kariuomenės iš ten
neatsaukia.

Vietos Kinijos pasiunti-
nybė i tą protestą atsaky-
dama paaiškino, kad Kini-
ja neužgrobė Harbino, kaip
buvo pranešta, kadangi
Harbinas visuomet buvo
kinų miestas.

Kinija jei užėmė miestą,
tai jos pareiga buvo tai pa-
daryti, kadangi to reikala-
vo rusų geležinkelio juosto-
je tvarkos palaikymas, ge-
ležinkelio savasties prižiū-
rėjimas ir įvairių tautų ke-
liauninkų apsaugojimas
nuo grasiančių jiems ten
nelaimių.

PRANCUZAI NETEKO
3 LAIVŲ.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Paryžius, vas. 8. — Per
savaitę, pasibaigusią va-
sario 2 dieną Prancuzija pra-
rado du laivų pervirš 1,600
tonų kiekvienas intilpimo ir
vieno mažesnio laivo.

Tą pačią savaitę i Pran-
cuzijos uostus buvo atplau-
kė 986 prekybos laivai. Iš-
plaukė 897-ni.

PASIBAISĖTINOS ORGI-
JOS PETROGRADE

BAISI ANARCHIJA
PETROGRADE.

Nėra tvarkos, plėšiama,
žmonės žudoma.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

PETROGRADAS, vas. 8. —
Petrograde išnaujo pra-
sidėjo girtų kareivių ir ju-
rininkų orgijos. Šimtai ka-
reivių, jurininkų ir apsin-
klavusių civilių plėšia krau-
tuves, didesnius maisto
sandelius, svaigalų krautu-
ves.

Darbininkų ir kareivių
sovietas prieš tą anarchiją
imasi aštrių priemonių. Pa-
naudoja šarvuotus automo-
bilus, šautuvus ir kulka-
svaizdžius.

Kasdieną kaikuriuose mie-
sto dalyse girdžiami šaudy-
mai. Praėjusią antradienį
pranešta apie 180 žmonių
užmuštus ir sužeistus. Dau-
gelis žmonių lavonų atrasta
kanale.

Šiauria bedarbė, žmonės
išalkę. Nestebėtina tatau, jei
pakyla baisios orgijos.

Stovj dar labiau paars-
ina tukstanciai išbadėjusių
vokiečių ir austrų karės ne-
laisvių, apsistojusių Petro-
grade.

IR VĖL PASIKESINI-
MAS PRIEŠ LENINĄ.

Kesinamasi lyginai kaip
prieš didžiausią autokratą.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Londonas, vas. 8. — Pra-
nešama, jogei trečiu kartu
esą buvę pasikesinta prieš
bolševikų premjero Lenino
gyvastį praėjusią šeštadienį.

Apsiginklavęs revolveriu
vienas studentas inėjus
Smolny institutan ir tenai
priėmimū salėj laukęs pasi-
rodant Lenino. Tačiau jis
buvęs nužiūrėtas ir laiku
suareštuotas.

SUTORPEDUOTA SUV.
VALSTIJŲ LAIVAS.

Su laivu 6 žmonės žuvo.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

New York, vas. 6. — Gau-
ta patvirtinanti žinia apie
amerikoniško laivo "Ala-
manca" nuskendimą, su ku-
riuo žuvo 6 žmonės.

"Alamanca" buvo išplau-
kęs iš čia sausio 17 d. Tu-
rėjo 3,000 tonų intilpimo.
Sutorpeduotas Anglijos pa-
kraščiuose.

— Christiania, vas. 8. —
Norvegija del karės praeito
sausio mėnesiu prarado 12
savo laivų su 8 žmonėmis.

BOLŠEVIKAI SURADO
DAUG MAISTO PET-
ROGRADE.

Suprantama, visur yra
spekulantų.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Petrogradas, vas. 8. — Bol-
ševikų vyriausybės parėdy-
mu visoj sostinėj padaryta
kiata su tikslu surasti pa-
slėptą maistą, kurio truksta
gyventojams.

Maisto ieškojimas davė
geras pasekmes. Surasta
apie 100,000 svarų paslėpto
sviesto, kurs buvo sukrau-
tas spekuliacijos tikslais.
Surasta 150 vagonų degtu-
kų, 150,000 galionų kerosi-
no ir daugelis mėsos, bul-
vių, pupelių, riebumų ir
muilo. Pas vieną spekulia-
torių surasta 8,000 porų
avalių vaikams.

Po šito maisto kaina Pet-
rograde staiga sumažėjo,
bet tik trumpam laikui, ka-
dangi komunikacijoje gy-
vuoja didelė betvarkė, del
kuriuos maisto kainos išna-
ujo turės padidėti.

Naujas komunikacijos mi-
nisteris M. Nevski, kalbė-
damas maisto kongrese pa-
grumojo savo resignaciją,
jei komunikacijoje nebus
pravesta pageidautina ty-
ka.

Jis patarė, kad traukiniai
butų apšarvuoti kulkasvai-
džiais ir sargyba prieš ka-
reivius, katrie betvarkingai
pasisavina traukinius, šitais
keliauja po šalį, užsiima už-
puldinėjimais, plėšimais ir
galvažudystėmis.

Ministeris pažymėjo, kad
toksai kareivių betikslingas
keliajimas privalas but pa-
galiaus sustabdytas.

IR VĖL UŽPUOLĖ
VENICE.

Bombomis sunaikinta daug
brangios dailės tvarinių.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Venice, Italija, vas. 7. —
Buvo spėjama, kad prieš-
ninkas nusprendė nenaikin-
ti dailės tvarinių šiame mie-
ste, bet jo terorizmo politi-
ka paaiškėjo pilnoje švieso-
je praėjusią naktį.

Miesto švilpnės tuojaus
po pusianakčio pranešė,
kad priešininkų lakunai at-
skrido ant miesto. Daugelis
bombų pamesta.

Daugelis bombų įkrito
vandenin. Viena krito palei
Santa Maria del Giglio baž-
nyčią. Kitos kitose vietose.
Nė vienas žmogus nenuž-
dytas.

Bomba kuone visai sunai-
kino San Lorenzo bažnyčią
Mestre, Venice priemiesty.

Seymour, Wis., vas. 8. —
Kuomet Alfred Mueller at-
vežė vežimą malkų i savo
motinos, 72 metų amžiaus,
namus, atrado ją namuose
sušalusią ir kaip kaulas

VOKIEČIAI GAMINASI VAKARŲ FRONTE

Bet jie neatsisako ir nuo
Petrogrado

BIJOSI BOLŠEVIKŲ
PROPAGANDOS

HINDENBURGAS PER-
SIKRAUSTĖ BELGIJON.

Stovyklą perkėlė arčiau
fronto.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Londonas, vas. 8. — Nau-
jas prirodymas, kad vokie-
čiai ruošiasi didelėn ofen-
syvon vakarų fronte, vakar
gauta iš Amsterdamo.

Pranešama, kad vokiečių
generolio štabo viršininkas
von Hindenburgas ir jo vy-
riausias pagalbininkas gen.
von Ludendorff savo sto-
vyklą perkėlė Belgijon.

Nauja viršiausioji vokie-
čių karės stovykla randasi
tolioj vietoj, kad iš ten
"lengva pasiekti Briuselis."

Zinomas daiktas, nenurodo-
ma, kame yra toji vieta.

Perkėlimas vokiečių ar-
mijų vyriausiųjų vadų sto-
vyklos i vakarų fronto už-
pakalį, vietos militariniuo-
se rateliuose pripažįstama,
kad tas turi didelę reikšmę.

Vakarų fronte oras pa-
lengva eina šiltyn. Tik kol-
kas miglos neleidžia arti-
lerijai išvystyti savo pilno
veikimo.

TEUTONAI PROTES.
TUOJA UŽ NELAISVIŲ
KURSTYMĄ.

Reikalauja karės nelaisvių
prašalinti iš didžiulių
miestų.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Petrogradas, vas. 8. — Čio-
nai veikianti austrų-vokie-
čių politikos komisija pro-
testuoja prieš darbininkų ir
kareivių sovietą (tarybą),
kam rusai teutonų karės
nelaisvių kurstą ir savo
tikslams išnaudoja. Komi-
sija kategoriškai reikalau-
ja, kad sovietai uždraustų
teutonų karės nelaisviams
rinkties ir apsistoti dides-
niuose Rusijos miestuose.

Šiandien Petrograde bus
apie 40,000 vokiečių-austrų
karės nelaisvių, gi Maskvo-
je apie 35,000. Šitie visi ne-
laisviai vis labiau ir dau-
giau yra nuodijami rusų
bolševikizmo dvasia.

Komisijos nariams tenka
susieiti su kaikiuriais ne-
laisviais. Iš pasikalbėjimų
sužinoma, kad jų didžiuma

VOKIEČIAI RUOŠIASI
ANT PETROGRADO.

Teutonai nieko nedaro iš
taikos su bolševikais.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Londonas, vas. 8. — Vo-
kietija sutraukia skaitlingą
kariuomenę i rytų frontą ir
kaip spėjama, puls prieš
Petrogradą, kuomet paga-
liaus taikos derybos Brest-
Litovske bus pertrauktos
del bolševikų pasistatymo.

Derybų metu nesutikimai
pakilo del Ukrainos atsto-
vų. Vokietijos atstovai ne-
pripažįsta bolševikinių uk-
rainų atstovų. Jie nuspren-
dė atskirti susitaikinti su
tikraisiais Ukrainos atsto-
vais.

DIDKUNIGAİKSTIS AP-
SISTATĖS KAZOKAIS.

Jis su Kaledinesu einas
prieš bolševikus.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on February
8, 1918, as required by the act of
October 6, 1917.

Copenhagen, vas. 8. — Iš
Berlyno pranešama, kad
buvęs kituomet rusų armijų
vadas, didkunigaikštis Ni-
kolaj Nikolajevič pilnai re-
nėtas kazokus, kurie, vad-
vaujami savo atamano, gen.
Kaledineso, yra sukilę prieš
bolševikus. Kaledineso ži-
nyboje esama 150,000 kazo-
kų.

PASKIRTA TAIKI-
NINKAS.

Washington, vas. 8. — Sa-
muel Alschuler iš Chicago
paskirtas taikininku nusta-
tyti algas darbininkams ir
išnėsti kitus klausimus gy-
vulių skerdyklose Chicago-
je.

tiesiog ugnim spjauo prieš
prūsų militarizmą. Komisi-
jos narius apima baimė ma-
tant tokius tarp savų žmo-
nių apsiėreikimus. Jie nu-
mano, kad tie nelaisviai,
kuomet nors turės sugrįžti
i savo šalis. Bet sugrįžę jie
jau nebus paslankūs impe-
rijalistinei Vokietijai.

Vė kodėl komisija ir pa-
geidauja, kad tie nelaisviai
iš miestų butų prašalinti,
kad neprisikvėptų bolševikų
dvasios.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KAT. ALK. DIENRAŠTIS
Eina kasdien išskyrus nedėdienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmeti \$2.50
Perkant atskiras numerėlas po 2c.
Prenumerata mokama iš karto. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint paimti adresą visada reikia prisijungti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išpildant krasoje ar ekspreso "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laiską.

LIETUVIAN DAILY FRIEND
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois
Phone: McKinley 6114, Estab. 1908
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At News Stands 5c a Copy. Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

REDAKCIJOS PASTABOS.

NAUJAS PASIKESINIMAS.

Lenkų laikraštis "Wici" (organas "Komitetu obrowy narodowej w Ameryce") paneša apie naują lietuviams pavojų iš lenkų pusės.

Lenkų visuomenė ilgai svarsčiusi kaip būtų geriausia pagerbus atmintį mūsų tautiečio Tado Kastiuškos. (kurį, žinoma, jie visiškai savinasi sau.) Buvę du sumanymai: vienas — steigti Kastiuškos vardu Varšuvos karininkų kadetų mokyklą, kitas — padaryti Lietuvai piniginę dovaną "Kastiuškos dovana Lietuvos mokykloms."

Ginčų pasekmė busianti, anot "Wici," ta, kad lenkai nutarsią vykinti vieną ir kitą sumanymą. Tad reikšia bus mobilizuojamas kapitalas lenkinimui Lietuvos per mokyklas ir visas tas darbas, tarsi ant patyčių, bus varomas mūsų tautiečio vardu.

"Kurjer Lwowski" (9 lapkričio) štai ką tarp kitų dalykų apie tai, rašo:

Rėmimas ir steigimas lenkiškų mokyklų Lietuvoje sudarys tvirtas apsigynimo piliis, kurių neišveiks jokie užsipaolimai iš šalies. Sustiprės lenkiška dvasia toje žemėje, kuri taip brangi yra mūsų širdims. Ją reikia paremti ir sustiprinti, nes jau nebetenka pasitikėjimo į ateitį. Tad jeigu sužinos, kad neužmiršo apie juos viengenių širdys, jeigu gaus pilnos užuojautos prirodymų, — atsigavins jų viltis, ramiau jie pažvelgs į ateitį, gaus atramą ir nesiduos parblokšti.

Štai tragizmas tautos, kurios dvasia ilgus amžius buvo svetimųjų vergijoj. Kastiuška, Miečevičius, Kraševskis, Senkevičius ir daugelis kitų — tai vis mūsų nutautėliai, tai vaisiai lenkų-lietuvių unijos. Tik dėl tos nelaimingos unijos jų genijus dirbo svetimiems. Jeigu jie būtų gyvenę šiais laikais — tautų atgimimo gadynėj, gal ne vienas iš jų būtų stojęs į kovą už Lietuvos tautišką ir politišką atgimimą. Dabar jų vardai, jų nuopelnai svetimiems — panaudojami kovai prieš tuos, iš kurių tarpo jie buvo kilę. Tai kruvina, begalo skaudi pamok mūsų tautai. Žinoma, panašių klaidų nebeįvyks. Nebeturime savo

bažnyčios, bet jeigu ir turėtume, neleistume jiems išduoti ir parduoti tautos reikalus. Demokratiška Lietuva atgijo, veržiasi, prie laisvės; jos dvasia jau laisvai bujoja. Ji jau nebesiduos pavergti nei gudriausiems, nei stipriausiems priešiniams.

Mes protestuojame karščiau prieš naujus lenkų pasikesinimus varyti mūsų krašto lenkinimą. Mes apreiškiame, kad laisvoje Lietuvoje visų tautų joje gyvenančių žmonės turės pilną kultūrinę autonomiją. Tad ir mokyklas savo galės steigti ir užlaikyti. Bet sveitinami kapitalai, skiriami platinimui Lietuvoje mums svetimos kultūros per mokyklas — bus tenai labai nepageidaujami.

Galėtume patarti mūsų kaimynams atkreipti dėmesį į savo valstiečių ir darbininkų apšvietimą. Rusijos valdiška statistika 10 metų atgal, rodė, kad lietuvių mokančių skaičius, rašyti yra 51%, tuotarpu lenkų — tik 29%. Va kur reiktų mobilizuoti kapitalus žmonių apšvietimui.

KLAUDŲ ATITAIŠYMAS.

P. Uosis prašo mūsų atitaisyti bent svarbesnias spaudos klaidas, išbriovusias į jo vaizdėlį "Broliškoje Globoje." Seniau tilpusioje dalyje buvo išspausdinta: 1905 m. ponaitis dvarininkas flirtavo su lietuviu studentais, valstiečių vaikais; turėjo būti: ponaitė dvarininkė flirtavo... Išspausdinta: Lietuvos endekai dvarininkai mokėjo lenkystės platinimui 1 1/2% savo incigų, turėjo gi būti 1 1/2%. Gi šiame paskutiniame numeryje (32) atitaisytos yra šios klaidos. Išspausdinta: balti kailininkai tik čėža, tik čėža...; turėjo gi būti — balti kailininkai tik čėža, tik čėža...

Kitoje vietoje vėl vietoje kailininkai, turėjo būti kailininkai

Išspausdinta: laikininko kun. Koechansko, turėjo gi būti: lenkininko kun. Koechansko.

Vakarykčioje redakcijos pastaboje "Dušios prieštaliai" išspausdinta: nemanome, kad mūsų brolių tarpe atsirastų tokių, išpažįstančių "polską viarą." Turėjo būti: nemanome, kad mūsų brolių tarpe atsirastų daug tokių...

Dar apie Lietuvos Atstovų Tarybą.

Lenkų laikraščiai štai ką paneša iš Lietuvos sostinės Vilniaus:

"Vilniuje, vokiečių karės valdžiai leidžiant, įvyko lietuvių darbininkų suvažiavimas, kuris ir kreipėsi į Bavarų kunig. Leopoldą, vyriausiąjį vokiečių armijos vadą vakarų fronte, prašydamas, kad Lietuvą tvarkytų rinktiniai krašto atstovai. Kunig. Leopoldas leido įkurti krašto atstovų Tarybą, kuri karės valdžios prižiurima turės pasitarus "išdirbti pagrindą kraštui valdyti ir Lietuvos ūkiui atstatyti."

Kunig. Leopoldas pažymėjo, kad tokiu būdu Lietuva turės tapti kultūringa šalimi, ir kad šis kraštas, dabodamas visas lietuvininkų žymes, turi duoti laisvai vystytis ir dalyvauti šalies reikaluose visiemis savo gyventojams.

Rugsėjo 24 d. oberleitenantas Kugler'is pristatė kunig. Fr. J. Isenburg-Biršteinui seimo išrinktus Tarybos narius: Dr. Joną Basanavičių, gimn. mokytoją Kazį Bizauską iš Panevėžio, gimn. direktorių Mykolą Biržišką iš Vilniaus, Simoną Banaitį iš Kauno, gimn. direktorių Praną Dovydatį iš Kauno, inžinierių Steponą Kairį iš Vilniaus, Petrą Klimą iš Vilniaus, agronomą Don. Malinauską iš Vilniaus, dekaną Vladą Mironą iš Daugų, "obyvatelį" Stanislovą Narutavičių iš Brevikų, kun. Alfonsą Petrulį iš Pivašunų, red. Jurgį Šaulį iš Vilniaus, kan. prof. Kazimierą Šaulį iš Kauno, Jokubą Šerną iš Anykščių, advokatą Antaną Smetoną iš Vilniaus, "obyvatelį" Joną Smilgevičių iš Užvenčio, kun. Just. Staugaitį iš Panemunės, apie Kauną, agronomą Aleksandrą Stulginską iš Vilniaus, banko valdininką Joną Vailokaitį iš Pilviškių ir advokatą Joną Vileišį iš Vilniaus.

NAMINIŲ PAUKŠČIŲ AUGINIMAS.

Prasidėjus karai, paukščių auginimo reikalus šioj šalij kiekvienam pasidarė svarbus dalykas. Šitas klausimas ir lietuviams šiandien turi rūpėti, kuomet pradėjo šalį smaugti nepaprasta maisto brangenybė. Ypač tas svarbu didesniuose miestuose. Šalies vyriausybė šiandien kiekvienam žmogui, norinčiam auginti paukščius duoda velnių visokių reikalingų patarimų ir nurodymus. Tai tikslu patariama kiekvienam namų kieme rupestingai aptverti žemės kampą ir tenai auginti naminius paukščius. Jei didžiulių miestų gyventojai, ypač darbininkai, užlaikytų nors po tuziną vištų, tuomet būtų atliktas žymus žingsnis pirmyn prieš besididinančią brangenybę.

Kiekvienas Tarybos narys gavo iš kunig. Isenburg artistingai gražiai padarytą diplomą (paliudymą), kad yra Tarybos narys. Įteikdamas diplomus kunig. Isenburgas pažymėjo, kad Tarybą jis dar lenkų, gudų, vokiečių, žydų atstovai ir pažadėjo greit inešti Tarybai apsvarstyti naują valstiečių (gimnų) sutvarkymą. Pakalbėjus Isenburgui vokiečiai, vertėjas jo kalbą išdėstė lietuviškai.

Minėtoji Taryba dar prieš savo įsikurimą sutiko smarkią opoziciją. Rugsėjo 6 d. susirinko Vilniuje darbininkų klubo svetainėje žydų, lenkų, lietuvių, gudų demokratinių ir socialistinių sluoksnių atstovai ir nusprendė reikalauti, kad "spręsti Lietuvos ateitį, jeigu sutvarkyti, užmegsti santykius su kaimynėmis valstybėmis ar tautomis, gali tik Steigiamasis Susirinkimas, rinktas visų lietuvių-gudų krašto gyventojų. Tuo remdamies susirinkusieji smarkiai protestuoja dėl naudojimo vyriausiųjų Kuriamos Seimo teisų, iš kur tie pasikesinimai nekiltų."

Gudai taipgi protestavo, kad Gudija išskiriama iš ploto, kame dirbs ir turės intakos Taryba, vadinama "Militar-Verwaltung Litauen," įeina maža dalis, vadinamoji "Verwaltung-Bialystok-Gródno," nėra Tarybos žinioje. Gudų laikraštis "Homon" reikalauja, kad visos vokiečių dabar užimtos gudų žemės būtų prijungtos į tą kraštą, kuris jau turi savo Tarybą ir kad gudai gautų Taryboje savo atstovams atsakantių skaičių. Reikia dar pridurti, kad anoji Lietuva su šalies Taryba neapima Gardino gub., užimtųjų Minsko gub., apskrčių ir Vilniaus gub., Lydos apskrčio. Be to turbut nėra ten ir kraštų, esančių dar anapus vokiečių fronto.

Kad miestų gyventojus paskatinti prie paukščių auginimo, šalies vyriausybė tuo tikslu jau iš pradžių rudens ėmė darbuotis. Chicago atsiuntė naminių paukščių auginimo žinovą. Šitas visiems norintiems duoda veltui įvairiausių nurodymus.

Kiaušinių produkcija yra pramonė, kuri lenkyniauja su kviečių produkcija. Paukščių auginimojau Suv. Valstijoje pažadėjo vyriausybei, kad šitais metais jie padidinsią paukščių mėsos produkciją 100 milijonų svarų daugiau, kaip pernai, taip kad tos daugumos kiekvienam gyventojui išeitų po vieną svarą.

Paukščių auginimas yra užsiėmimas, interesingas, pelningas ir patrijotinis. Šiomet tūkstančiai šeimynų miestuose užsiėmė paukščių auginimu. Tai, be abejo, nės darys kiekvienas, katras tik savo namų kieme turi nors nedidelę liuosą

vieta. Auginant paukščius negalima lukeruoti kokio nors nepaprasto pelno, bet taip pat negalima apsaityti, kad tasai darbas būtų neapsimokantis. Kiekvienas, kuris tik užlaiko nors tuziną vištų, turi užtikrintą sau naudą.

Visuomet jis visuomet turi šviežius kiaušinius, kurie šiandien nepaprastai yra brangūs. Ir yra žinoma kiaušinių vertė maistingumo žvilgsniu, kuri didesnė už bile koki kitą gauramą krautuvėse maistą.

Turi puikią mėsą, kuri yra skanesnė ir maistingesnė už perkamą krautuvėse paukštieną. Be to, savų paukščių mėsa pigiau atsieina, negu perkant krautuvėje.

Su kiekvienu tuzinu kiaušinių ir kiekvienu svaru mėsos pelnas, be abejo, nės, matomas.

Gi paukščių auginimas pats savaime yra labai kiekvienam užimantis dalykas.

Anot valdiškų pranešimų, nėra būtinas dalykas, kad keliolikos vištų užlaikymui būtų reikalinga kokio nors ruiminga vieta. Toksai ma-

nykas yra susenėjęs. Tik se novėj auginant vištas buvo leista joms bėgioti po plačią farmą, kur jų nebuvo galima tinkamai prižiūrėti. Vištos padėdavo kiaušinius kur tinkama ir savininkui nei pusė jų netekdavo.

Vištoms auginti reikia mažos vietos. Tik reikia turėti gerą vištininką, ypač kad tasai žiemos metu būtų dažnai vedinamas ir nešaltas; gi vasarą, kad nebūtų per daug tvankus. Vištos myli tyrą orą, šviesų ir švarų vištininką, gerą lesalą ir visuomet atsakomą kiekvę vandens. Šitaip vištas užlaikant galima turėti iš to geras pasekmes.

Gerą vištininką galima pastatyti iš kokių senų lentų, kas atsieitų keliolika dolierių. Bet nereikia pamiršti to, kad vištininkas turėtų gerą ventiliaciją (pravedinimą), nes be to dažnai paukščius užpuola vabalai ir visokios ligos.

Miestuose gyvenantiems lietuviams, ypač turintiems nuosavius namus, patartina užsiimti paukščių auginimu.

Kab.

Našlaičių Reikalais.

Iš Apveizdos Dievo parapijos kuopos mums rašo:

Vasario 4 d., 7:30 vakare, Dievo Apveizdos svetainėje 4-ta Labdarių kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Iš priežasties šalto oro neperdaugiausiai narių pribuvo, tačiau atsilankiusieji gan energiskai svarstė kuopos reikalus ir daug gerai nuveikė. Apsvarstius bėgančius reikalus, pakilo klausimas apie lenktynes, kaip ir kokiuo būdu pavijus 5-tąją Labdarių kuopą. Visi atrodė it neramūs, kad gana tolokai pasilikio užpakalyje savo kaimynės, t. y. 5-tos Labdarių kuopos, kuri turi net 34 amž. garbės narius. Kuopos pirmininkas Endr. Bruožis pakvietė į pagelbą kun. J. Paškauską, kad kaip nors suradus dar 8 garbės narius, nes, girdi, 5-toji Labd. kuopa turi 34, o 4-toji tik 26. Kunigui J. Paškauskui pradėjus kalbėti, visų upas pakilo, nes iš jo kalbos pasirodė, kad gerb. agitatorius 6 naujus garbės narius jau beturįs ir kad tik dviejų trūksta, kad pavijus savo kaimynę. Po to pranešimo kun. J. Paškauskas kvietė pačią Labd. kuopą tapti garbės nariu; pakvietimas tapo priimtas delnų plojimu ir čia-pat geraširdžių dolerinės pradėjo kristi ant stalo. Vėliaus atsirado dar 4 garbės nariai. Taigi viso naujų amžinos garbės narių susidaro net 11.

68. Juzefa Lukošūnaitė, 69. Barb. Plačaitė, 70. Ona Martišūnaitė, 71. Ona Kinelaite, 72. Elzb. Jetauzytė, 73. Apašt. Maldos dr. ja, 74. Labdarių 4-ta kp., 75. Barb. Gečienė, 76. Endr. Bruožis, 77. Joana Januškaitė, 76. Elena Trakinaitė. Taigi šiandien 4-ta Labd.

kuopa turi 37 amž. garbės narius, kurie aukoja našlaičiams po 100 dolerių. Garbė jiems už tai. Kasžin ką pamanyt apie tai 5-ji Labdarių kuopa, nes jau vėl užpakalyje 4-tos Lab. kuopos pasiliko.

Prieš užbaigiant susirinkimą, pakilo klausimas, kokiuo būdu pritraukus daugiau narių prie labdariybės. Daug buvo sumanymų, bet, paaiškinus kun. J. Paškauskui, galutinai tapo nutarta, kad kiekvienas narys, iki ateinančio susirinkimo, turi gauti bent po vieną naują narį. Del didesnės pasekmės tame darbe bus atskirai knygoje surašyti visų vardai, kurie gaus po naują narį ir greta senųjų — bus taip pat pažymėta naujų narių vardai. Kuomet visi senieji atliks savo užduotis, naujieji nariai turės taip pat gauti po vieną narį. Tokiu būdu manoma suorganizuoti čia labdarių armiją.

Tokiu būdu dabar su Amžinai nariais mūsų labdarių kuopos stovi šitaip:

Apv. Dievo parapijos kuopa turi	37
Šv. Jurgio parapijos kuopa turi	34
Šv. Antano parapijos kuopa turi	7

Iš viso 78

Dar prieš porą mėnesių visoje Chicagoje tebuvo 20 amžinųjų narių. Tie 58 nauji pridavė visiems vilties, jog, prieglaudą turėsimą jau šiomet. Prie anų 78 reikės dar pridėti Šv. Kryžiaus parapijos amžinuos narius, kurių, kaip girdejome, jie turi 12 — taigi juos surasti. O juk galėtų prisidėti ir kitų apylinkių kolonijū lietuvių.

Sparnaitis.

Klasik savo Groserniko
SCHULZE'S BUTTER NUT BREAD
SCHULZE'S CAKE
VICTOR RYE BREAD
WITH REAL RYE FLAVOR
Parduoda Grosernikai

IVAIRUMAI.

D-ras J. Šliupas saviškiams rašo:

"Aš butinai laikiu pinigų ir gyvenimui, ir spaudos reikalams. Siųskite, kiek galėdami, bent kas mėnuo. Kur aš pasidėsiu be pinigų? Viskas yra baisiai brangu..." ("Tėvynės No. 5).

Ištikrųjų padėjimas neužvydėtinas. Ar nepradės mūsų liberalai vėl kalbėti apie "suliejimą fondų?"

D-ras Šliupas rašo:

"O, reikalingiausi šie dalykai — tai neprigulmės Fondas (kur ne?), Atstatymo Bendrovė, kun. Žilinsko darbas, Martaus užmanymai ir gera pažangųjų žmonių organizacija."

Ar nepraneštų liberalai bevieliu telegrafu savo tėveliui, kad esama dar ant svieto ir kitaip manančių žmonių, negu jis "pažangųjų žmonių organizaciją." Štai kad ir Tautos Fondas. Kodėl gi tas Fondas turėtų būti nepažangus? Ar tik todėl, kad jisai surinko daugiau negu du kart, kaip visi kiti fondai į krūvą paimti?

Kaip tik priejo reikalas tarti mūsų socialistams savo žodį Lietuvos neprigulmės reikale — staiga jie pasidarė baisiai negreiti. Šako, mes negalime per vieną mėnesį šito klausimo apsvarstyti, išrišti, prie seimo prisijuošti. Reikėjo, sako, duoti bent 3—4 mėnesius. (Po teisybei tai naujo paskelbimo laiko iki paties seimo buvo 1 1/2 mėnesio). Taip kalbą "Laisvė," nemylinti laisvės. Poor excuse — menkas pasiteisinimas.

Žinųjų narių ir taip pat jų pavardės, kad galėtume ir juos į eilę įrašyti. Be to kitų parapijų kuopos irgi prašomos sukurti tuo reikalu. Norint prieglaudą šiomet turėti, reikia išmokyti už žemę \$10,000.00 skolos. Tam reikia 100 naujų Amžinų Garbės narių. Atskaitčius jau seniau buvusius — dabar bus jau gauta naujų apie 70 (priskaitant ir Šv. Kryžiaus parapijos amžinuos narius, kurių, kaip girdejome, jie turi 12 — taigi juos surasti. O juk galėtų prisidėti ir kitų apylinkių kolonijū lietuvių.

Našlaitis.

MOTERŲ IR KUDIKIŲ GLOBA.

Kudikių biuras, susitvėręs prie Sv. Valst. Darbo Departamento, paskelbė savo Karės Meto Programe apie veikimą, apimančią šalį, kad labiau aprūpinus moteris ir kūdikius karės metu. Tada buvo paskelbta penktame metiniame biuro raporte, išduotame Kongrese. Dabar, kuomet kariaujančiam šalis privalo lankyti mokyklą pilną laiką. Kuomet Europos šalys stoko karėn, daugelyje dirbtuvių ir fabriku vyrų vietoje stoko darban vaikai. Ligos ir prasižengimai pasirodė paskutinėje. Amerika turi išvengti tos klaidos. Delei labo tautos vaikų kaip lygiai del darbo produktiškumo, vaikų darbas turi būti uždraustas. Normalės darbo sąlygos turi būti palaikomos nežiūrint karės spaudimo.

Vaikai ir jaunuomenė privalo turėti tinkamą atsilį. Karės metu reikalingos yra visos taikos palaikymo priemonės, tokios kaip kad parkai, žaismės, padoraus pasilinksminimo vietos ir klubai. Kuomet vaikų naminiai, mokyklų arba pasilinksminimų reikalingumai užmiršta, tuomet seka vis platyn augantis skaitlis jaunų prasižengimų, atgabenamų į teismus už prasižengimus, kuriems protinga visuomenė turėtų užbėgti už akių.

Tokis, paliečiantis visą šalį programą, kaip kad tas, kurį paskelbė Kudikių Biuras, yra nepaprastai svarbus todėl, kad motinos ir kūdikiai yra brangieji mūsų demokratijos pamato akmenys ir reikalauja iš tautos globos.

Išleido komitetas besirūpinas reikalais ateivių moterų, užimtų pramonėje.

linoms galimybę rūpintis ir išaukšti ir suteiks šios tautos vaikams tikrą globą, kuri yra jiems reikalinga. Žinia, specialiąją paselbą nepaprastiems reikalams ir motinų pensijoms bus reikalinga sudaryti iš vietinių ir privatinų fondų, idant skurdas neverstų motinų palikti vaikus ir nevytų jų darban.

Visi įstatymai, liečiantys vaikų darbą privalo būti strogi pildomi ir vaikai privalo lankyti mokyklą pilną laiką. Kuomet Europos šalys stoko karėn, daugelyje dirbtuvių ir fabriku vyrų vietoje stoko darban vaikai. Ligos ir prasižengimai pasirodė paskutinėje. Amerika turi išvengti tos klaidos. Delei labo tautos vaikų kaip lygiai del darbo produktiškumo, vaikų darbas turi būti uždraustas. Normalės darbo sąlygos turi būti palaikomos nežiūrint karės spaudimo.

Vaikai ir jaunuomenė privalo turėti tinkamą atsilį. Karės metu reikalingos yra visos taikos palaikymo priemonės, tokios kaip kad parkai, žaismės, padoraus pasilinksminimo vietos ir klubai. Kuomet vaikų naminiai, mokyklų arba pasilinksminimų reikalingumai užmiršta, tuomet seka vis platyn augantis skaitlis jaunų prasižengimų, atgabenamų į teismus už prasižengimus, kuriems protinga visuomenė turėtų užbėgti už akių.

Tokis, paliečiantis visą šalį programą, kaip kad tas, kurį paskelbė Kudikių Biuras, yra nepaprastai svarbus todėl, kad motinos ir kūdikiai yra brangieji mūsų demokratijos pamato akmenys ir reikalauja iš tautos globos.

Išleido komitetas besirūpinas reikalais ateivių moterų, užimtų pramonėje.

POLEMIKA.

ATSAKYMAS P. TAUTIEČIUI.

"Drango" 22-trame numeryje tilpo kokio ten Tautiečio korespondencija iš Binghamton, N. Y., kuri labai užgauna mane. Nors nėra verta užimti su pasislėpėliais, bet kadangi to taip vadinamo Tautiečio užmetimai mane užklūdo, tai aš turiu atsakyti ant jų.

Šitas korespondentas sako sekančiai: "Kiek laiko atgal atsisaladojęs vienas smulkus biznieriukas iš Amsterdam, N. Y., įsteigė keletą "tautiškų" draugijų."

2. "Pas ji (tai pas mane) stalo yra apverstas visokias "tautiškais" laikraščiais."

3. "Čionai atsibuna "tautiški" mitingai".

4. "Iš čia (tai iš mano vietos) išsina visoki tautiška laisvamaniški sumanymai".

5. "Jeigu kas iš gerb. kunigų sutiktu ant reikalavimų tos rūšies žmonių, tai malonėkite kreiptis nors į biurą mūsų biznieriukas ant Clinton St., iš kur galima gauti sąlygas, pagal kurių gali rėdytis mūsų parapija, kad viskas būtų "olrait".

Tai gi aš dabar išaiškinsiu gerb. visuomeni, kiek yra teisybės iš tų užmetimų ant mane.

Sako, kad aš atsisaladojau iš Amsterdam, N. Y. ir įsteigiau keletą "tautiškų" draugijų. Pirmą aš turiu pasakyti, kad aš visai be jokio baladavimo atvykau į Binghamtoną, nes traukinyse eina tiesiai iš Amsterdamo į Binghamtoną be jokio baladavimo. Na gerai, ponas Tautietis, kad aš įsteigiau tautiškas draugijas tai nesiginai, nes aš esu lietuvis ir todėl tik įsteigiau lietuviškas ir tautiškas draugijas. O jeigu "tautiškais" nori tverti svetimtųjų draugijas tai tverki patsai. Tada atsimink, kad nebūsi tautietis.

Antras, "tautiškais" sako kad mano stalo yra apverstas visokias "tautiškais" laikraščiais. Nei to nesiginai, nes budamas lietuvis aš ir remiu tautiškus lietuviškus laikraščius kaip "Draugas", "Darbininką", "Vytį", "Tikybą ir Dorą", ir "Žvirblį". Pačios redakcijos gali paliudyti tą. O jeigu "tautiškais" nori, kad būtų svetimtųjų laikraščiai pas mane ant stalo, tai tada savo vardo nevertas esi, nes tautietis tikras negali reikalauoti, to, nors ir tik moka vieną "olrait". Man rodos, kad tautietis negalėtų būti koks lenkbernis, arba kitas koks bernas, nes tada butum pasirašęs ne "Tautietis".

Bet gal pons "tautiškais" nori išreikšti kad pas mane eina tautiškos partijos laikraštis, tai aš prašyčiau kad "tautiškais" nueitum į krautuvę dabartinio parapijos komiteto, tai galėsi pasisakyti net ir "Naujienas", "Kėleivį", "Kardą", "Laisvę", o dar ir butum galėjęs skaityti "Kovą" kol ji ejo, be to dar ir galėsi paskaityti visus socializmo apgarsinimus apie jų "šlykščiausius" teatrus, prakalbas, ir tt. Tad, jeigu vietinis klebonas, kun. Vanagas nėra priešingas (? Red.) kad eitų pas parapijos komitetą tokie laikraščiai, tai kodėl prikiši man, kad pas mane eina tik vienos tautiškos partijos laikraštis?

Trečias, tautietis sako, pas mane atsibuna tautiški mitingai. Na, gerai, ir to aš nesiginai, nes aš svetimtųjų neduodu savo vietos del susirinkimų. Bet pas mane yra atsibuvę vietinės parapijos susirinkimai, keli parapijos teatro mėginimai, sutvėrimas šv. Jono katalikiškos draugijos, o dar pas mane pats Binghamtono klebonas, kun. Vanagas, yra praleidęs gerą dalį savo laiko, kada tik jis yra buvęs Binghamtone.

Ketvirtas, tautietis sako, kad iš mano vietos išsina visoki tautiška laisvamaniški sumanymai. Todel, sutvėrimas šv. Jono draugijos ir L. Vyčių 72-tros kuopos yra laisvamaniški sumanymai, pagal tautiečio nuomonę. Gal norėtum, kad aš sumanyčiau kokias socializmo arba anarkistų kuopas tverti?

Mano vaikščiojimas su vietinių klebonu rinkti iš svetimtųjų aikštes del naudos parapijos, tai taipgi yra laisvamaniškas sumanymas pagal tautiečio nuomonę.

Penktas, sako vėl, kad mano vieta tai esanti kokiu ten biuru. Iš tiesų, aš negaliu užginti, kad iš dalies mano vieta yra ir biuras, nes gerb. vietinis klebonas yra perėjęs per mano taip vadinamą biurą į šią koloniją. Ir aš manau, kad dar vietinis klebonas patvirtintų, kad daug katalikiškų kunigų yra buvę mano vietoje, klebono užkviesti, nes čia (Binghamtone) dar nėra klebonijos; tai prisieina, laikyti mano vietą, kaip biurą. Ir pats "tautiškais" gerai žinai, kad klebonijos nėra Binghamtone, tai kur kitur jie užėmė? Kiek tautietis manai aš turiu pelno iš to biuro? Gal nori, kad aš tautietį uždečiau valdovu to biuro? Tai ateik pas mane ir mes apkalbėsime apie tą dalyką. O dar aš paklausčiau, ar pats Tautietis priguliniškai atsilyginai tam biuru?

Tur but, tautietis esi bedievis ir negirdėjai per neseniai laikytas gerb. kun. Dr. A. Maliausko konferencijas, kad tik kviemiai ir panašūs sutvėrimai, bijodami šviesos, neišsina aikštėn. O visi kiti sutvėrimai drąsiai pasirodo dienos šviesoje.

Jeigu tautietis tada turi kokius nors teisingus faktus, tai nusišauk kauje slapyvardis ir išsiklaikš. Tuomet visi žinos, kas su kuo turi reikalą ir kur yra teisybė.

R. Stanislavicius.

RAŠYKITES Į "DRAUGO" BENDROVĘ.

NUTARTA: Kapitalas padidinti nuo \$25,000 iki \$50,000. Šėrai sumažinti nuo \$25.00 iki \$10.00.

Šiandien mūsų laikraščio biznis dar nenėša pelno. Bet kodėl? Gi labiausia todėl, kad visuomenė mažai buvo užinteresuota, kad laikraščiai gerai sektųsi.

Vienatinis lietuvių katalikų dienraštis "Draugas" pereitą rudenį patapo visuomeniška ir prieinama įstai-ga. Šėrai nuo \$25.00 numazinti iki \$10.00. Senasis vienas šėras bus vertas pusterčio naujų. Dabar "Draugo" Bendrovė prieinama visiems.

Tad, lietuviai katalikai, stokime kuoskaitlingiausiai į "Draugo" Bendrovę. Pirkite jos šėrus.

"Draugas" nori pasistatyti lietuvių centre savo spaustuve. Tam reikia šviežio kapitalo. Tad nevien prenumeratomis arba agitacija remkime "Draugą", bet patapkime jo savininkais, jo leidėjais. Kada "Draugas" bus tikrai MUSŲ nuosavybė, tada mes labiau jį ir mylėsime.

Indėti pinigai nežus, o su laiku gal neš ir pelną. Šėrus priimā "Draugo" administracija (1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.).

Gerb. kunigai prašomi yra patarpinkauti šėrų priėmimo.

Kuponas užsirašymui "Draugo" Bendrovės šėrų.

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY,
1800 West 46th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pristūnčiu \$..... Money Orderiu ar čekiu ir meldžiu man pasiųsti..... "Draugo" Bendrovės šėrų.

Vardas ir pavardė.....

Antrašas.....

Miestas..... Valstija.....

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Gerb. F. Zukui. — Tamsos auka, \$1.00, Lietuvai laisvės išgavimui, gavome ir pasiuntėm. T. F. centro kasininkui per centro raštininką p. K. Pakštą.

Stocks ir Bonds Perkami ir Pardomi velkūs darbas, Andrews & Co 406 So. La Salle st., uždeta 1900 m.

NAUJAS LAIKRAŠTIS "GARSAS"

"GARSAS" eina kas ketvergas didelių 6 puslapių, 7 kol., formate.

"GARSAS" yra viera geriausių ir svarbiausių Amerikos lietuvių katalikų laikraščių.

"GARSUI" sandarbi-ninkauja gabiausieji Amerikos lietuvių rašytojai, publicistai, visuomenininkai.

"GARSO" prenumera-tą metams \$1.50, pusei metų \$1.00.

"GARSAS"

456 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

KATALIKŲ SPAUDOS DR. JOS CENTRO VALDYBOS ANTRASAI.

Kun. P. Lapelis — pirm., 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

J. Tumasonis — raštininkas, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.

REIKALINGI AGENTAI.

Reikalingi visose lietuvių kolonijose agentai platinimui dienraščio "Drango". Geras uždėtis geram žmogui. Atsiskaitite greitai.

NUSIPIRK MOSTIES

Tai BUSI GRAZUS! Je išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostie per keis vakarais, o padarys veidą tūru ir skaisčių baltu. Tąjį mostis žina plėmus raudonas, juodus arba alakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c, ir \$1.00. Pinigus gali atsiųsti ir stampomis.

J. RIMKUS,

P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

AR ESI GIRDEJES?

Kad žmogus gali pasigražinti sau veidą ir įgyti ilgus plaukus. Priešikis stampą ir gausi visas informacijas. DISTRIBUTOR for WILBERT CO. 42 Vine Street, Montello, Mass.

Telefonas: McKINLEY 5764

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 SO. WESTERN BLVD.
Kampas W. 35-tos gatvės.

Phone Canal 1678

JEDLANIS & JUŠKA
2342 So. Leavitt St.
CHICAGO, ILL.

Vienatinės lietuviška Plum-berio — krautuvė vakarų daly. Mes taipgi taisome gazo suvedėjimus, surų darbą ir karšto vandens boilerius.

Visas darbas garantuojamas.

Dr. A. R. Blumenthal O. D.
Akty Specialistas
Patartimas Dykas
Office Adyenos nuo 9 ryto iki 9 val. vakarė Medykos 9 iki 12. 1649 So. Ashland Ave. Kamp. 47 St. Telefonas Yards 4917.

Mal. Darymai 1948

Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIŠKAS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą. 4719 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės

Buk tikras kad gautum teisinga.

Yra daug imitacijų. BEVO nebutų taip pasekmingas kaip jis yra. Bet BEVO skanumas turi Saazer Apy-nių bet skanumas ir gerumas ir grynumas randasi BEVO tikrai.

Reikalauk teisingo — užteigose,

restauranose, krautuvėse arba, vais tynčiose piknikuose, baseball dar žudose, soda fountainais, ir kitose vietose kur blaivius gerimai yra par-davinėjami. Tegul tau matant aty-daro butelį ir persitikrink kad viršus turi lape. Tavo groserninkas tau pristatys.

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS.

AUKSUOTI ROZANČIA

No. 1487. Karoliai tvirtai spa-tu. Reikalaujant pamėkite ko-kios spalvos pagelidaujate. Len-cigelis ir kryželis stori duk-suoti kaina su pristatymu 75c. No. 1488. Balto Akmenelio ka-roliai. Išorai auksuotas len-cigelis ir kryželis. Gvarantuoti ant 5 metų. Kaina su pristatymu tik \$1.25

No. 1489. Galimas gauti įvairių spalvų karoliais. Kryželiai "Ro-man Gold". Gvarantuoti ant 5 metų. Kiekvienas stiklinis kė-tas gvarantuojamas dešimčiai. Priklauso si dovana delei giminių. Su pristatymu \$2.00

Užsakant pamėkite numerį ir kokios spalvos norite. Pinigus galite atsiųsti išperkant Money Order, registruotame laiške, arba viencentiniais krasos čekeliais. Adresuokite: DRAUGAS PUBLISHING CO.

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

Atsakyk į tuos tris klausimus ir siųsk atsakymą į:

"DRAUGAS" 1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

1. Ar reikalauji Lietuvai visišką politiškos laisvės — nepriegulmybės?
2. Ar norėtum, kad Lietuva susidėtų į naują uni-ją (vieną valstiją) su Lenkija?
3. Kokios valdžios formos Lietuvoje norėtumei: ar respublikos (kaip Amerikoje), ar konstitucijinės monarchijos su karaliumi (kaip Austrijoje, ar Anglijoje)?

Vardas, pavardė.....
Adresas.....

KANTATA "BROLIAI"

OPEROS FORMOJE

LIETUVOS VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO CHORO

Stato scenoje su vaidinimu didžiausią Lietuvy muzikos veiklą KANTATĄ "BROLIAI"

Nedelioj, Vasario-Feb. 10, 1918

SCHOOL HALL

Kampas 48 ir Honore gatvių (Town of Lake)

Pradžią 8 valanda vakare

Kantata "BROLIAI" buvo perstatyta su dideliu pasisekimu. Laikraščiai ir pavieniai asmenys puikiai atsiliepė ir ragino pantrinti Kantatą. Choras pasiryžo išpildyti šį veiklą, daug įvairiau negu pirmą kartą. Bus tinkamai priręgta scena, įvairūs lošėjų rubai, vaidinimas, žvėjančios solistų, vyrų ir maitų choro dainos, pritariant puikiai stygų orkestrai. Po perstatymui žaislai ir pasilinksminimas. Ypatingai būtų malonu, kad publikos atsilankytų kuodangiausiai.

CHORAS.

CHICAGOJE

Penktadienis, vasario 8 d. Šv. Jonas Matietis.
Šeštadienis, vasario 9 d. Šv. Cirilijus, vysk.

ROSELAND, ILL.

Panelės Švenčiausios Rožancavos pašalpinė vyrų ir moterų draugystė auga kaip ant mielių. Jau turi 300 narių su viršum, nors gyvena tik kelintas mėnesis. Draugystės nariai gieda nedėliomis bažnyčioje labai gražiai rožančių ir vaikščioja kas pirmą nedėlią kožno mėnesio stacijas. Gavėnios laiku vaikščios stacijas kožną nedėlią, be to pėtyčiomis vadovaujant pačiam kunigui bus visuomeniškos stacijos.

Sausio 23 d. mirė Ant. Grudzys — sausio 27 d. mirė Marijona Kleininė. Abudu nariai Panelės Švenč. Rožancavos draugystės. Amžinos atminties Marijona Kleininė mirė širdies liga labai staigiai bažnytinėje svetainėje per Pan. Švenč. Rož. draugystės mitingą. Čia pat visi nariai sugiedojo atsklaupę už jos dušią "Aniulas Dievo".

Abudu minėtu mirusiu nariu palaidota labai iškilmingai. Kun. P. Lapelis, klebonas, pasakė pritaikintą pamokslą kiekvienam. Visa parapija gailėjosi savo gerų draugų. Amžiną atilsį jiems. Tegul buna lengva jiems ši svetimoji žemėl!

Parapijonas.

Visų šventų parapijos vakaras.

Vasario 10 d., nedėlioje, bus labai gražus ir margas vakaras su balium ir šokiais. Prasidės 6 val. vakare. Bro. Strumilų svetainėje (Kampas 107th st., ir Indiana ave.). Bus atlošta juokinga komedija iš barzdaskučių gyvenimo "Nuo ausies lig ausies". Taip pat bus muzika, dainos, duetai, solė ir kiti margumynai. Tas vakaras ir balius yra rengiamas Visų šventų parapijos naujųjų komitetų parapijos labui.

Roselando žiurke.

So. Chicagos lietuviams žinotina!

Kas pas mane užsirašys "Draugą", "Darbininką", ar "Moksleivį", gaus dovaną labai gražių knygų su naudingais skaitymais.

Konst. Vasiliauskas,
8930 Houston Ave.,
So. Chicago, ILL.

Pieno stovis Chicagoje.

Sulyg Chicagos sveikatingumo komisijonieriaus Dr. Robertsono apokavimų, šandie Chicagon jau esą pristatoma 75 nuošimčiai pieno. Taigi truksta dar 25 nuošimčių, kad pristatymas būtų normalis.

Pieno gamintojai fermeriai tečiau nepatenkinti. Jų atstovai veda derybas su valstijos atstovais.

Bankos naktimis bus atidarytos.

Mieste Gary, Ind., kur yra didžiulės geležies ir pieno įstaigos, kelios bankos bus naktimis atidarytos, kad duoti progos bankose atlikti reikalus darbininkams, katrie dienomis dirba.

Saugokite kojas nuo sušlapimo.

Chicagos sveikatingumo komisijonierius Dr. Robertson persergsti gyventojus, idant jie saugotusi kojų sušlapimo tirstant sniegni. Nuo kojų sušlapimo žmonės dažnai gauna visokios ligos.

Kiaušiniai eina brangyn.

Valgyklose šandie už du kiaušinių reikia mokėti 20 centų. Maisto administratorius parėdė, kad valgyklose ir viešbučiuose nuo 4:00 ligi 10:00 vakare žmonėms nebūtų duodama jokis iš mėsos pagamintas valgis.

Registruos piktadarius.

Laikinas policijos viršininkas taiso plenus, kad suregistruoti visus piktadarius ir kad policija juos visuomet žinotų, kame jie apsiverčia. Tai nelengvas daiktas tas sumanymas įkūnyti.

Brangus paršas.

Thomas A. Stanton iš Wheaton pirkė paršą ir užmokėjo 10 tukstančių dolierių. Paršas esąs 10 mėnesių senas ir nepaprastos veislės.

ATSAKYMAI. ADMINISTRACIJOS

P. Mureika, Chicago. Pinigus gavome. Ačiū.

Kun. Augustaičiui, Mahanoy City, Pa. "Pažangos" prenumeratas malonėkite siųsti į Draugas Publ. Co., 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

Fr. Vedeskis, Tolleston, Ind. Pinigus gavome. Ačiū.

PRANEŠIMAS.

Cicero, Ill.

Vietinė labdarų 3 kuopa 10 d., vasario rengia įvairų, gražų ir naudingą vakarą. Seserys — mokytojos pastatys scenoje veikalelį, be to bus deklamacijų, dainuotės choras. Be to pasižadėjo tame vakare kalbėti apie našlaičių prieglaudos reikalus — kun. F. Kemėšis. Pradžią 7:30 val. vakare.

Labdariai turi daug priešių ir visų jų laukia savo vakarėlyje.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

"Draugo" 28 num. žinutėje: "Milžiniškas vakaras" pažymėta, kad vyčių 16 kp., Brighton Park rengė vakarą — turėjo būti 36 kp., o ne 16 kp.

J. V—as.

A. + A.

Antanas Malinauskas

mirė serejoj, 12 val. naktį. Velionis paėjo iš Kau no gub., Vilmergės pav., Raguvos parap. Velionio kunas atsiranda pas broį Mikolą Malinauską, 4037 So. Talman ave. Laidotu vės atsisub subatoj, vasa rio 9 d. 1918 m. 9 val. iš ryto į Nek. Pras. šv. Marijos Panos bažnyčia.

Visi giminės ir pažįstami yra kviečiami dalyvauti laidotu vėse.

ERNEST WEINER

DRY GOODS

1800 W. 47th Kampas Wood Gatvės
Mes Duodame Dubeltavus Stampus Ketverge ir Subatoje
Pilna Linija Vaikučių Apradaly, Firankų, Blanketų, Sveterių, Apatinių Marškinių.

Plunksnos
Svaras 49c.

Plunksnos
49c. Svaras

LIETUVIŠKA KRAUTUVE

PAJIEŠKOJIMAI.

Paleškau dėdės Antano, Jurgio ir Teodoro Meškauskų, paelnantių jį iš Kau no gub., Raseinių apskri čio, Gostinių kaimo. Paleško jo duk tė Stanislava Lopetaitė po vyrų Va lantiniene. Meldžiu atsisaukti sekan čiu antrašu:

1808 W. 46th St., Chicago, Ill. (5-6).

Paieškau savo tėvo Antano Kuisio, paeina iš Kau no gub., Raseinių pav., Tauragės parap., Tikrą tėviškę yra Vainuto para pijoj, Norkaičių kaimo. Girdėjau kad dirba mainose netoli Chicagos. Aš esu jo dukte, atvažiauvau į Ameriką prieš pat karę. Gal kas girdėjote apie jį malonėkite man pranešti, busiu labai dėkinga.

MISS MORTA KUISIKĖ,
4535 S. Paulina St., Chicago, Ill. (7-8-9).

Phone Konsultos 2821

Dr. E. G. KLIMAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
2700 E. Ann St. Philadelphia, Pa.

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 324 National Life Bldg.
29 So. LaSalle St.,
Vakarais 1566 Milwaukee Ave.
Central 6390
Residencė Humbold 97
CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuojas 25 metai
Gyvenimas ir Ofisas
2149 S. Morgan St. korrė 22 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moterisčių, Vyrisčių ir Vaiku
Taipgi Chronisčių Ligų.

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų
ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėlio mis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

VYRIŠKŲ DRAPANŲ : BARGENAS :

Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, ver tės nuo \$30 iki \$50, dabar par siudoma po \$15 ir \$25.
Nauji daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailių pamuštu overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augščiau. Kel nės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiky siutai nuo \$3.00 iki \$7.50. Va lkos ir Kuperal.

ATDARA KASDIENA
Nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia yra Jūsų Proga!

Gauti gerą darbą ir daugiau pinigų.
Visur reikalinga daug kirpėjų, trimerių, ranko vių, kišenių ir skylių dirbėjų. Taipgi preserių ir siuvėjų elektros maš inomis. Dabar laukia. At elkite dienomis arba va karais Lengvi mokėsčiai.
Specialiai kursai mer ginsoms formų kirpime pritaikant ir siuvime.
\$15.00.
Duodama diplomai.
Patrenos daromos pa gal Jūsų miera — bilė, stalties arba dydžio, iš bile madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. P. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gatvė, Kambarys
416-417. Prieš City Hall.

DR. P. ŽILVITIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gyvenimo vieta
3203 SO. HALSTED STREET
Tel. Drovė 7179

OFISAS:
2359 So. Leavitt St.
VAL.: 4—8 vakare, nedėlio mis 10—12 ryte.
Tel. Canal 4946, Chicago, Ill.

DR. J. J. VIZGIRDAS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2527 So. Broadway
ST. LOUIS, MO.
Telefonas— Bell Sidney 401
Kinloch Victor 598

Gyvenimo vieta:
3237 PULASKI STREET
Tel. Kinloch Victor 380—L
OFISO VALANDOS: 10 ir ryto iki 12 — 4 po pietų iki 8 vak.
Nedėliomis 10 ir ryto iki 12 piet.

DIEVINE MOKYKLA

Jei nori greitai ir pasekmingai išmokti Angli skal kalbėti, skaityti ir rašyti, tai lankyk mūsų mokyklą. Apie Anglų kalbą, da mokoma Lietuvių kalbos S.V. Valdybos Laikų Rašymo Lenkų S.V. Valdybos Priekybos Tiesių Lenkų S.V. Valdybos Gramatikos Aritmetikos Geografijos Retorikos ir tt. ir GRAMMAR ir HIGH SCHOOL Kursų Gyve namius telia mokymams per laisvą. Visas mokymas Lietuviškai.
American College Preparatory School
3103 S. HALSTED ST. CHICAGO ILL.
KAMPAS 31-MOS IR HALSTED GATVIŲ

Save Half Your Soap With NRG ENERGY

LAUNDRY TABLETS
5¢ and 15¢ at Grocers

Iškilmingas Metinis Balius

Ant West Sides su įvairiausių programų parengtas.

DRAUGIJOS LIETUVOS UKININKAS
Ned., Vasario-Feb. 10, 1918
M. MELDAŽIO SVET., 2242 W. 23rd Place

Statoma scenoje vieno veiksmo komedija "ZYDAS STATINYS"
Stepuko atsilankimas su Encepacijoms ir toliaus teisės įvairių dainų ir deklamacijų

PRADŽIA lygiai 6 val. vakare. ĮŽANGA 25, 35 ir 50c. Vienam

Gerbiamieji ir gerbiamosios! Siuomi kviečiame be skirtumo ant mūsų linkmaus vakaro atsilankyti: jaunus, senus, didelius ir mažus, o mūsų vakaras bus vienas iš linkmausių vakarų buvusių Westsideje: kur galėsite gauti juoką iki ausų. Taipgi bus pirmos klasės muzikė po vadovystė J. Beržinskio, kurį griez įvairiausių šokių ir šokių mėgėjų galės prisijokti nuo kojų iki galvos.
Kviečia visus atsilankyti.

RENGEJAI.

PUIKUS VAKARAS!

RENGIA

27 KUOPA ir CHICAGOS PILNUJŲ BLAIV. APSKRITYS

NED., VASARIO-FEB. 10, 1918 m.

Šv. Jurgio Parap. Svet., 32 Pl. ir Auburn Ave.

Pradžią 7:30 val. vak. ĮŽANGA 25c vienam.

Bus judamieji paveiksiai, prakalbos o žinoma kaip prieš užgavenias, tai ir šokiai su žaisimais. Tat-gi nepatingekite atsilankyti.
Kviečia RENGĖJAI.

PIRMAS DIDELIS CHOCOLADOS BALIUS

RENGTAS

Panų ir Moterų Rožancavos Dr-stės

Ned., Vasario-Feb. 10, 1918

SCHOENHOFEN SVETAINEJE

Kampas Milwaukee and Ashland Ave.
Svetainė atsidarys 5 val. po pietų. ĮŽANGA: 25c. ypatal.

Prašome visų jaunų ir senų ant mūsų balius. Didelės dovanos bus duodamos už chocolate ir už lietuviškus šokus.
Pelnas šito balius skiriamas Labdarystės naudai.
Kviečia KOMITETAS

BANKES

The Best

COFFEE

26c

19c

Home Blend vežimų parduojai ir daug krau tuvių parduoda ta pačią kavą po 30c.

SVIESTAS	Riešutų Sviestas	COCOA	PUIKUS STALAVAS SVIESTAS
Geriausis smetone, negu lito gauti, sv. 52c	Labai geras po 30c	Geriausis Bankes sulygine su bent kokiu, 14c	45c
WEST SIDE 1373 Milwaukee a. 2054 Milwaukee a. 1054 Milwaukee a. 1510 W. Madison 2830 W. Madison	1644 W. Chicago a. 1830 Blue Island a. 2612 W. North a. 1217 S. Halsted st. 1832 S. Halsted st. 1818 W. 12th st.	3102 W. 32nd st. SOUTH SIDE 406 W. Division st. 720 W. North a. 2840 Lincoln av. 2244 Lincoln av. 3413 N. Clark st.	

Gavėnios laikui yra parankiausia turėti knygute
Stacijos arba Keltas Kryžiaus ir Rožančiaus
Parašyta Kun. P. Gugio
KAINA 15c.
Adresuokite:
DRAUGAS PUBL. CO.,
1800 West 46th St., CHICAGO, ILL.